

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Yrkeshögskolan - sökande

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Eftergymnasial yrkesutbildning

Produktkod

UF0701

Referenstid

2023

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Anna Gärdqvist
E-post	anna.gaerdqvist@scb.se
Telefon	010-479 65 45

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	3
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	6
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	6
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	6
2.6.3	Granskning av makrodata	7
2.6.4	Granskning av redovisning	7
2.7	Skattningsförfarande	7
2.7.1	Principer och antaganden	7
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	8
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	8
2.7.4	Röjandekontroll	8
3	Genomförande	8
3.1	Kvantitativ information.....	8
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	8

1 Statistikens sammanhang

Statistiken visar i första hand antal sökande till yrkeshögskolan per plats och antal behöriga sökande per plats. Statistiken visar på utvecklingen över tid och skillnader mellan redovisningsgrupper såsom kön och utbildningsinriktningar.

Annan officiell statistik om yrkeshögskolan avser studerande som påbörjat studierna, studerande under ett år oavsett när de började studierna och statistik över examinerade och examensgrad.

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den undersökning som resulterar i statistik om sökande till yrkeshögskolan. Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/UF0701 under rubriken Dokumentation.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna är antal sökande till yrkeshögskolan och antal behöriga sökande.

Målpopulationen består av samtliga personer som lämnat in ansökningar till yrkeshögskoleutbildningar (utbildningsomgångar) med start 2023.

2.2 Ramförfarande

Undersökningen omfattar alla omgångar av yrkeshögskoleutbildningar med start under 2023. Som ram har Myndigheten för yrkeshögskolans (MYH) förteckning över utbildningsomgångar samt tillhörande uppgift om utbildningsanordnare använts. Utbildningsomgångar som var inställda exkluderades.

Rampopulationen består av alla personer som enligt sökandeinsamlingen sökt en yrkeshögskoleutbildning med start 2023 samt personer som påbörjat studier på dessa utbildningsomgångar trots att de inte rapporterats som sökande.

Observationsobjekten är personerna i rampopulationen. Det är utbildningsanordnarna som är uppgiftskällor. Kontaktuppgifter till utbildningsanordnarna hämtas från ramen.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Uppgifterna har samlats in direkt från utbildningsanordnarna och har kompletterats med uppgifter från registret över studerande i yrkeshögskolan.

I ett informationsbrev, som skickades med post, ombads utbildningsanordnarna att skicka in uppgifter om sökande till yrkeshögskoleutbildningar till SCB. Adresser till utbildningsanordnarna tillhandahölls av MYH. Det första utskicket genomfördes i mitten på november 2023. Utbildningsanordnarna ombads i brevet svara senast i mitten på januari 2024.

I informationsbrevet kunde uppgiftslämnarna läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes av SCB inom ramen för statistikansvaret för yrkeshögskolan. Informationsbrevet informerade också om att uppgifter om kön, ålder, svensk respektive utländsk bakgrund och tidigare utbildning för sökande skulle hämtas från SCB:s register. Det informerades också om att administrativa uppgifter om utbildningarna och uppgift om vilka sökande som registrerats som studerande på utbildningsomgången skulle hämtas från MYH. Brevet informerade även om dataskyddsförordningen samt offentlighets- och sekretesslagen. Uppgiftslämnandet var obligatoriskt.

På uppgiftslämnarsidan www.scb.se/yhsokande fanns en Excelblankett som anordnarna skulle spara ned och fylla i. Där fanns också en länk till instruktioner för uppgiftslämnandet samt en förteckning över alla utbildningsomgångar per anordnare. Vanliga frågor fanns också på uppgiftslämnarsidan.

Uppgifter om de som rapporterats som sökande kompletterades med uppgifter från SCB:s register om studerande i yrkeshögskolan om vilka som påbörjat studier på dessa utbildningar. De personer som hade påbörjat studier, men som inte rapporterats som sökande, lades till sökandepopulationen.

2.4.2 Mätning

Uppgifterna skulle lämnas genom en Excelblankett. Motsvarande uppgifter gick också att skicka in som textfil. Varje sökande till en utbildningsomgång skulle rapporteras som en rad. Följande uppgifter skulle lämnas:

- utbildningsnummer
- omgångsnummer
- den sökandes personnummer alternativt födelsedatum för sökande utan personnummer där de fyra sista siffrorna skulle vara TF10 för män och TF20 för kvinnor

- namn för sökande som saknar personnummer
- boendeort för sökande som saknar personnummer
- behörighet till utbildningen
- för behöriga sökande
 - behörig med stöd av 3 kap. 1 § punkten 4 YHF (från insamlingen avseende sökande 2015)
 - behörig med stöd av 3 kap. 4 § YHF, den så kallade 20 % - regeln.

Från och med referensåret 2020 lämnade anordnarna även uppgifter om sökande till korta utbildningar i yrkeshögskolan (även kallade kurser och kurspaket).

Information om de slutliga observationsvariablerna och statistikens detaljerade innehåll finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se under ämnesområdet Utbildning och forskning och produkten Yrkeshögskolan.

Det går även i kvalitetsdeklarationen för Sökande till yrkeshögskolan hitta information om observationsvariablerna. Kvalitetsdeklarationen finns på www.scb.se/UF0701.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Efter det första utskicket skickades två skriftliga påminnelser till de som inte skickat in uppgifter. Därefter genomfördes påminnelser via telefon och mejl innan insamlingen stängdes.

2.5 Bearbetningar

Framställningen av det slutliga observationsregistret (som också ligger till grund för den färdiga statistiken) har gjorts i flera steg.

I det första steget har samtliga inrapporterade sökande jämförts med samtliga som påbörjat studier på dessa utbildningar. Uppgifter om vilka som påbörjat studier har hämtats från SCB:s register över studerande i yrkeshögskolan. De personer som inte rapporterats som sökande lades till i sökanderegistret. En variabel skapades för att visa om den sökande påbörjat studier.

En bearbetning av inrapporterade behörighetsuppgifter gjordes i steg två:

- De personer som påbörjat studier men som inte rapporterats som sökande kodades som behöriga, dock med värdet "Uppgift saknas" för 3 kap. 1 § punkten 4 och 3 kap. 4 § Förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF).
- Uppgift om 3 kap. 1 § punkten 4 YHF kodades till Nej för ansökningar som rapporterats som behöriga på 3 kap. 4 § YHF.

- Uppgift om 3 kap. 1 § punkten 4 YHF och 3 kap. 4 § YHF kodades till Nej för obehöriga ansökningar.

I det tredje steget hämtades administrativa uppgifter från MYH om utbildningar och bakgrundsuppgifter om studerande från andra register på SCB. Följande utbildningsuppgifter hämtades:

- Indelning av utbildningar i utbildningsområden enligt MYH och enligt standarden SUN 2020 samt enligt MYH:s lokala utvidgning
- Län, kommun och funktionell analysregion (Tillväxtverkets FA15) där utbildningsomgången bedrivs
- Utbildningens studietakt, studieform och längd
- Antal platser för utbildningsomgången.

Följande bakgrundsuppgifter om individer hämtades:

- Registret över totalbefolkningen
 - Födelseland grovt och detaljerat samt uppgift om svensk/utländsk bakgrund
- Utbildningsregistret
 - Nivå på högsta avslutade utbildning t.o.m. våren det år som avses i statistiken, dvs. exempelvis t.o.m. våren 2014 för sökande 2014
 - Typ av linje/program i svensk gymnasieskola t.o.m. våren det år som avses i statistiken (yrkesförberedande, studieförberedande, annat).

Ålder och kön har beräknats utifrån personnummer. För ett litet antal personer som påbörjat studier men som inte hade rapporterats i sökandeinsamlingen har uppgift om kön hämtats från MYH.

2.6 Granskning

I Excelblanketten fanns värdemängdskontroller och vissa sambandskontroller mellan variabler. Granskningen av mikrodata har i huvudsak bestått av rimlighetskontroller.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

I Excelblanketten fanns värdemängdskontroller och vissa sambandskontroller mellan variabler. Granskningen av mikrodata har i huvudsak bestått av rimlighetskontroller.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Följande uppgiftslämnargranskning genomfördes som kontroller i Excelblanketten:

- Kontroller har utförts så att rätt värdemängd har rapporterats in, t.ex. att det varit rätt antal tecken på personnumret och rätt värdemängd för de tre olika behörighetsuppgifterna.
- Viss logiska sambandskontroller har funnits direkt i Excelblanketten, t.ex. att uppgift om reell kompetens rapporterats för samtliga behöriga sökande.

Under insamlingens gång kontrolleras att utbildningsanordnarna rapporterar uppgifter för samtliga utbildningsomgångar med start under 2023.

Under insamlingens gång har följande uppgifter tagits fram för att kontrollera rimligheten i det inlämnade materialet:

- andel behöriga enligt 20 % -regeln av behöriga sökande
- andel behöriga enligt 3 kap 1§ punkten 4 av behöriga sökande.

Det har kontrollerats att ingen sökande rapporterats två gånger på samma utbildningsomgång (dubbletthantering).

Antal sökande per utbildningsomgång har jämförts med det antal som rapporterats i MYH:s gruppinsamling ("Mina sidor").

Granskningen är inte selektiv.

2.6.3 Granskning av makrodata

Aggregerade uppgifter nedbrutit på redovisningsgrupper har jämförts med föregående år.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i SCB:s webbpubliceringsverktyg och efter laddning i statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. Kontroller av överensstämmelse utförs också där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

Efter publicering kontrolleras att data och metadata ser riktiga ut på webbplatsen. Det görs genom den externa Statistikdatabasen på SCB:s webbplats.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Utgångspunkten för skattningsförfarandet är att datamaterialet är näst intill heltäckande vilket ska möjliggöra totalräkning av

statistiken. I statistikens kvalitetsdeklaration finns statistikens osäkerhetskällor beskrivna.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Målstorheter skattas genom att summera det totala antalet aktuella poster i det insamlade materialet.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Ingen skattning av tillförlitligheten genomförs i statistiken. Inga osäkerhetsmått tas fram.

2.7.4 Röjandekontroll

För att förhindra röjande av information har tabellerna röjandekontrollerats. Det innebär att vissa uppgifter inte redovisas utan har ersatts med prickar (..).

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Följande tabell ger en översikt över antal anordnare och utbildningsomgångar samt antal ansökningar, sökande personer (nettoräknat antal) och behöriga sökande personer (nettoräknat antal) i statistiken, exklusive de korta yrkeshögskoleutbildningarna.

Antal organisationer	Antal anordnare	Antal utbildningsomgångar	Antal ansökningar	Antal sökande	Antal behöriga sökande
218	254	1 220	245 345	96 153	70 150

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.